

Big Brother is watching you

BIJNA IEDEREEN HEEFT OP DE MIDDELBARE SCHOOL HET BOEK 1984 VAN GEORGE ORWELL GELEZEN EN HEEFT DAARBIJ WAARSCHIJNLIJK GEDACHT DAT EEN DERGELIJK TOEKOMSTBEELD AFSCHUWELIJK IS. EEN WERELD, WAARIN EEN VERDER ANONIEME, GEZICHTLOZE OVERHEID CONTROLE UITOEFENT OP DE MAATSCHAPPIJ. WAAR INDIVIDUEN CONTINU IN DE GATEN WORDEN GEHOUDEN EN WAAR NODIG WORDEN 'HEROPGEVOED' OF 'VERDAMPT'. WAAR CONTINU OORLOG WOEDT OM DE VREDE TE BEWAREN.

Het is ruim 30 jaar na het jaartal dat Orwell in 1948 koos en gelukkig leven wij op een deel van de wereld, waar vrijheid en zelfbeschikking hoog in het vaandel staan. Gelukkig hebben we geen 'telescreens', die niet alleen propaganda over ons uitstorten, maar ons ook in de gaten houden. Alleen maar een laptop met een webcam, waarbij Google en Facebook onze voorkeuren minutieus bijhouden. Gelukkig hebben we geen netwerk van spionnen die ons privéleven nauwlettend volgen. Nee, maar met de OV-chipkaart, mobiele telefoon en diverse camera-systemen langs de weg, in handhavingsauto's en handheld-apparatuur van de parkeerwacht is iedere beweging in de openbare ruimte terug te vinden.

Als de overheid big data gebruikt, ontstaat vaak een verontwaardigd debat over privacyschending, bijvoorbeeld als blijkt dat de belastingdienst informatie gebruikt uit snelwegcamera's. De overheid, een democratisch gecontroleerde instelling, kan en mag dus niet alles van ons weten.

Tegelijkertijd geven we onszelf figuurlijk bloot op sites van grote commerciële bedrijven in ruil voor gratis opslagruimte in de cloud of het kunnen spelen van een volgende level in een spelletje. Veel mensen weten niet eens wat er van hen wordt bijgehouden.

Orwell gebruikte de term 'Doublethink' om dit gevoel van dubbele waarheid in taal te vatten: "War is peace", "Freedom is slavery" en "Ignorance is strength".

Inmiddels is 'Doublethink' ook doorgedrongen tot de Nationale Parkeertest. Het mooiste voorbeeld? "Tariefverlaging is meer inkomsten". Een doordenkertje...

Tegelijkertijd
geven we onszelf
figuurlijk bloot op
sites van grote
commerciële
bedrijven